

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Eindhovensebaan ong. te Veldhoven

Rapportnummer 17-0085

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Eindhovensebaan ong. te Veldhoven

juli 2017

Rapportnummer: 17-0085

In opdracht van: Pouderoyen Compagnons

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: ir. N. Arts-Smits

Auteur: ir. N. Arts-Smits

Kwaliteitscontrole: ir. E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Kevers en slakken	12
4.2.4	Vissen	12
4.2.5	Reptielen en amfibieën	12
4.2.6	Vogels.....	14
4.2.7	Zoogdieren.....	15
5	Conclusies	18
6	Geraadpleegde bronnen.....	21

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
-----------	---------------------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens een woning met bijgebouw te realiseren op een perceel aan de Eindhovensebaan te Veldhoven.

In verband met de ruimtelijke procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de drie voormalige wetten op het gebied van soort- en gebiedsbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (wn) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

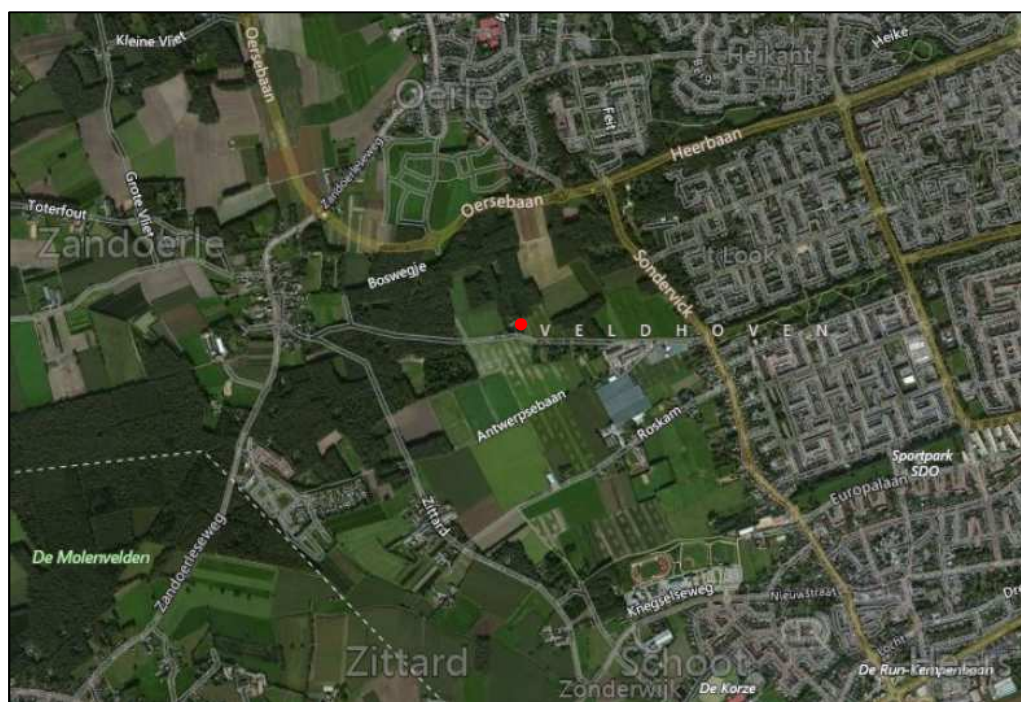
In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied betreft een perceel in het buitengebied van Veldhoven aan de Eindhovensebaan ong. Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit een kort gemaaid grasland omringd door bomen en struiken. In het plangebied is een haag aanwezig die het gebied in twee delen splitst; een zuidelijk en noordelijk deel. In het noordelijke deel van het plangebied waren ten tijde van het onderzoek een oude Volkswagen kever en een container aanwezig. Aan de noordgrens van het plangebied staat een oude, dode boom die met spanbanden overeind wordt gehouden. Het zuidelijke deel bestaat uit een grasveld.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina's 6 en 7 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode stip). Bron: Bing maps

Figuur 2. Begrenzing plangebied (rode lijn). Bron: Google maps

Foto 1. Plangebied gezien vanaf Eindhovensebaan

Foto 2. Grasland ten zuiden van de haag

Foto 3. Plangebied ten zuiden van haag

Foto 4. Grasland ten noorden van de haag

Foto 5. Plangebied ten noorden van haag

Foto 6. Container in plangebied

Foto 7. Bosgebied ten noorden van plangebied

2.2 Voorgenomen plannen

Het project betreft het realiseren van een woning met bijgebouw, zie figuur 3.

Figuur 3. Schetsontwerp woning met bijgebouw

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, Verspreidingsatlas.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

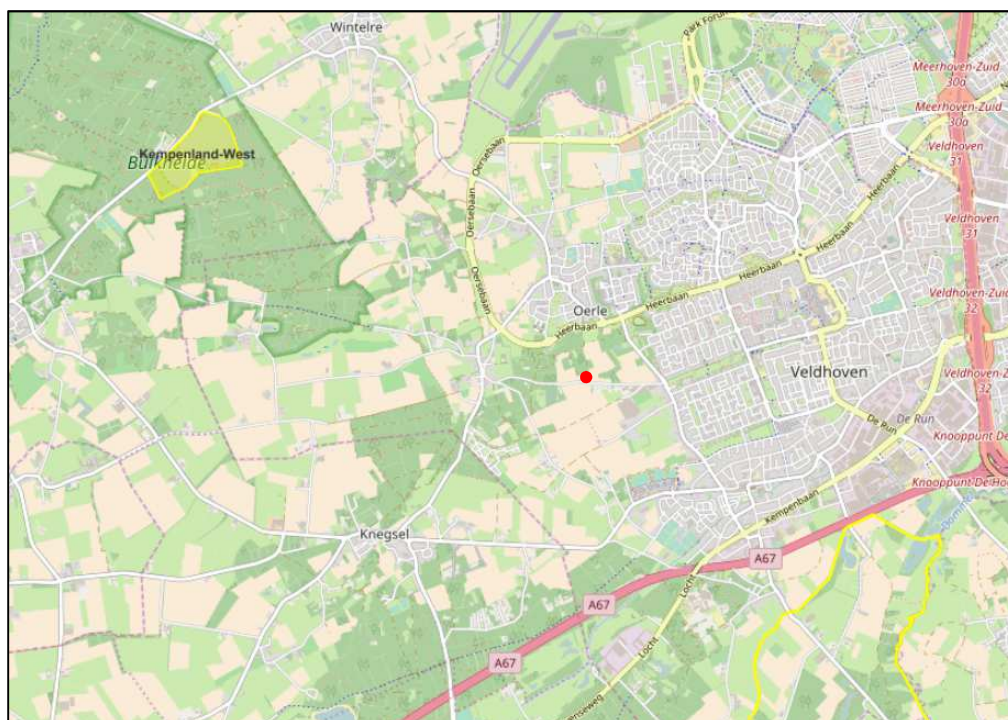
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 9 juni 2017 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: half bewolkt, droog, matige wind en circa 18 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 2,9 meter afstand ten zuidwesten van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. Op ongeveer 3,9 kilometer afstand ten noordoosten van het plangebied ligt Natura 2000-gebied Kempenland-West.

Figuur 4. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura 2000-gebieden Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux en Kempenland-West (geel), bron: gebiedendatabase ministerie van Economische Zaken

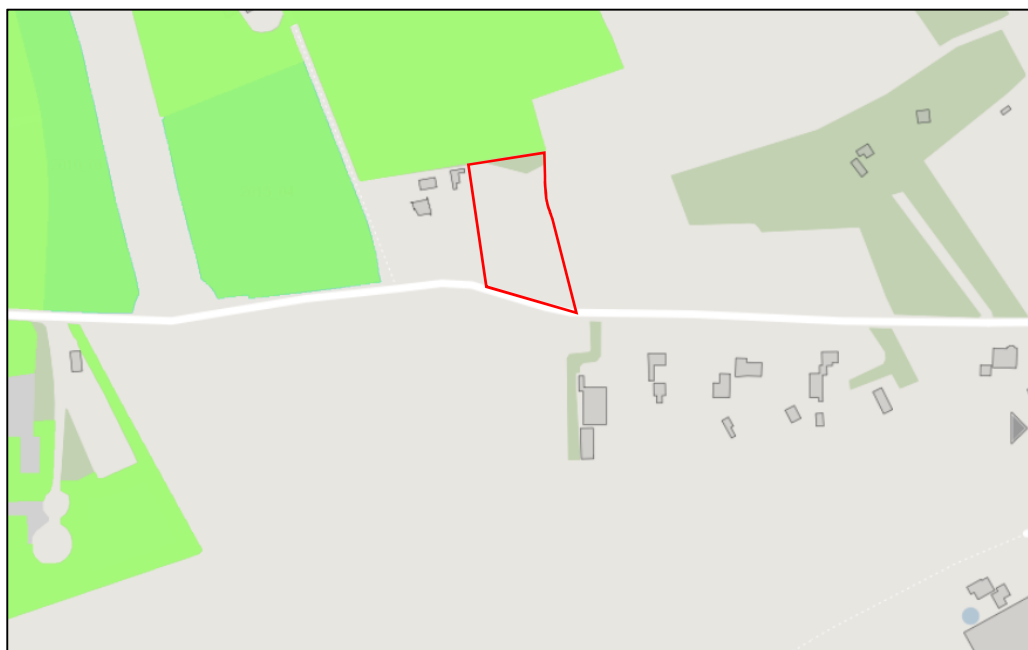
Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten een Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden en de lokale, kleinschalige aard van de voorgenomen plannen, is uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Noord-Brabant NNB genoemd) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de natuurbeheerplankaart van de kaartbank op de website van de provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNB. De ligging van het NNB ten opzichte van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (rode figuur) ten opzichte van het NNB (groen) (bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNB. Wel behoren de bossen ten noorden van het plangebied tot het NNB.

De bescherming van het NNB is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Als wezenlijke kenmerken en waarden gelden de actuele en geambieerde natuurbeheertypen zoals vastgelegd in het Natuurbeheerplan van provincie Noord-Brabant. Daarnaast worden als wezenlijke kenmerken en waarden aangemerkt geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid en de landschapsstructuur.

Voor het NNB grenzend aan het plangebied geldt volgens het Natuurbeheerplan het natuurbeheertype "Droog bos met productie".

De voorgenomen werkzaamheden zullen door hun lokale aard, geen aantasting tot gevolg hebben van deze natuurbeheertypen. Evenmin zullen voorgenomen werkzaamheden een aantasting tot gevolg hebben van geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de, kwaliteit van bodem, water en lucht, geslotenheid en de landschapsstructuur. Het is niet uit te sluiten dat tijdens de werkzaamheden in de aanlegfase van de woning met bijgebouw de rust, stilte en donkerte van het NNB ter plaatse worden verstoord. Vanwege de tijdelijkheid van deze verstoring zal hierdoor geen significante aantasting plaatsvinden van deze waarden en kenmerken.

In de gebruiksfase van één woning worden ook geen significante effecten verwacht op het NNB.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden en de lokale aard van de voorgenomen plannen, is uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op Natura 2000-gebieden.

Aan de noordgrens van het plangebied liggen gronden die behoren tot het NNN. De wezenlijke waarden en kenmerken rust, stilte en donkerte van het NNN kunnen mogelijk tijdens de werkzaamheden worden verstoord. Vanwege de tijdelijkheid van deze verstoring zal hierdoor geen significante aantasting plaatsvinden van deze waarden en kenmerken. In de gebruiksfase van één woning worden ook geen significante effecten verwacht op het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied bestaat uit een kort gemaaid grasland met een haag die het plangebied in twee delen splitst. Langs de randen van het plangebied zijn bomen en struiken aanwezig.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen, ondanks dat het veldbezoek is uitgevoerd in de groei- en bloeiperiode. Tevens is vastgesteld dat in het plangebied geschikte biotopen voor beschermde soorten planten ontbreken.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Het plangebied bestaat uit kort gemaaid grasland met eromheen enkele struiken en bomen. Gezien het ontbreken van geschikte biotopen, waard- en nectarplanten voor vlinders binnen het plangebied is het uit te sluiten dat binnen het plangebied beschermde soorten vlinders voorkomen.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. In het plangebied ontbreekt derhalve voortplantingsbiotoop voor libellen. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat geschikte biotopen voor beschermde libelsoorten in het plangebied niet aanwezig zijn. Het zodoende uit te sluiten dat beschermde libellen leefgebied vinden in het plangebied.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen in het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en slakken

Beschermden soorten houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Daarnaast zijn in de geraadpleegde bronnen geen gegevens gevonden van het voorkomen van beschermden houtkevers in de omgeving van het plangebied. Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermden houtkevers in het plangebied uit te sluiten.

Beschermden waterkevers en aquatische slakkensoorten platte schijfhoren en Bataafse stroommossel zijn afhankelijk van permanente wateren. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van beschermden waterkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermden soorten slakken en kevers. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermden) vissen voorkomen in het plangebied.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermden) vissoorten voorkomen in het plangebied.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de amfibiesoorten kleine watersalamander, gewone pad, Alpenwatersalamander, bruine kikker, bastaardkikker (alle §3.3 wn), kamsalamander, rugstreeppad, heikikker (alle §3.2 wn) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

In de omgeving van het plangebied komt tevens levendbarende hagedis (§3.3 wn) voor.

Uit het veldbezoek blijkt verder dat er in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is. Daardoor ontbreekt voortplantingsbiotoop voor amfibieën in het plangebied. Het plangebied is door het ontbreken van oppervlaktewater in de directe omgeving voor de heikikker, bastaardkikker en de salamandersoorten niet geschikt als leefgebied.

De heikikker is erg kritisch ten aanzien van zijn habitat. Deze soort heeft een voorkeur voor heide, hoogveen, laagveen en half natuurlijk grasland. In het

plangebied zijn deze biotopen niet aanwezig. Het is daarom redelijkerwijs uit te sluiten dat heikikker in het plangebied voorkomt.

De rugstreeppad is een soort van dynamische milieus. Deze biotopen ontbreken in het plangebied.

Het plangebied is voor bruine kikker en gewone pad wel geschikt als landbiotoop en overwinteringsgebied.

Levendbarende hagedis komt voor in structuurrijke plekken in bossen, heideterreinen, schraal grasland en houtwallen. Aangezien de planlocatie een perceel betreft met een ondergrond van kort gemaaid grasland is het uit te sluiten dat levendbarende hagedis leefgebied vindt in het korte grasland binnen het plangebied. De randen van het plangebied waarin struiken en bomen staan zijn wel geschikt voor levendbarende hagedis. Het is daarom mogelijk dat incidenteel een levendbarende hagedis door het grasland migreert.

Effectbeoordeling

De amfibiesoorten gewone pad, bruine kikker gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied.

De voorgenomen plannen hebben tot gevolg dat een deel van mogelijk land- en winterhabitat verdwijnt. In het plangebied blijven deze functies echter in ruime mate aanwezig, zodat op deze soorten geen negatieve effecten optreden.

Het is niet uit te sluiten dat levendbarende hagedis voorkomt in het plangebied. Indien de bomen en struiken aan de rand van het plangebied worden gekapt, verdwijnt een deel van het leefgebied van deze soort. In het plangebied en de directe omgeving blijft echter in ruime mate geschikt leefgebied aanwezig, zodat op deze soort geen negatieve effecten optreden.

Mitigerende maatregelen

Voor de amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende voor deze soorten niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Voor levendbarende hagedis geldt geen vrijstelling van de Wet natuurbescherming. De levendbarende hagedis is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soorten gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor de bouw- en ontwikkelsector van Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM.

Hierin is het volgende opgenomen bij de aanwezigheid van reptielen van de voormalige tabel 2 van de Flora- en faunawet:

- + Het uitvoeren van graafwerkzaamheden op locaties waar tabel-2 soorten reptielen voorkomen, vindt plaats buiten de overwinteringsperiode van

deze soorten. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart.

- + Bij verwijderen van begroeiing in de periode 1 november – 15 maart, worden potentiële verblijfplaatsen in bladhopen en hopen, ruimten onder boomstronken et cetera opgespoord en ongemoeid gelaten.

Conclusie

De amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker en de reptielsoort levendbarende hagedis gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied. Als gevolg van de voorgenomen plannen verdwijnt een deel van het leefgebied van deze soorten. In het plangebied en de directe omgeving blijft in ruime mate geschikt leefgebied voor deze soorten behouden.

Voor de amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende voor deze soorten niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Voor levendbarende hagedis geldt geen vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Door volgens de gedragscode flora en fauna voor de bouw- en ontwikkelsector van Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM te werken en rekening te houden met de periode van het eventueel verwijderen van begroeiing kunnen negatieve effecten op deze soort worden voorkomen.

4.2.6 *Vogels*

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor diverse vogelsoorten. Het plangebied kan foerageergebied vormen voor steenuil en kerkuil. Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) jaarrond beschermde nesten in de bomen binnen het plangebied waargenomen.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor diverse vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageergebied van vogels, waaronder uilen, zijn redelijkerwijs uit te sluiten; in de directe omgeving van het plangebied en in het plangebied is voldoende geschikt foerageer- en broedgebied aanwezig.

Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd.

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien, wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.2.7 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als (onderdeel van het) leefgebied; konijn, steenmarter, vos, egel en algemene muizensoorten (alle §3.3 wn). Vanwege de ligging van het plangebied is het ook mogelijk dat bunzing, hermelijn en wezel in de omgeving van het plangebied voorkomen. Gezien de inrichting van het plangebied, vormen echter alleen de randen van het plangebied leefgebied voor deze kleine marterachtigen. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen van deze soorten.

Ook komt in de omgeving van het plangebied eekhoorn (§3.3 wn) voor. In het plangebied waren ten tijde van het veldonderzoek geen eekhoornnesten aanwezig.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) meer zeldzame en kritische soorten grondgebonden zoogdieren waargenomen. Gezien de erfafscheiding rond het perceel in de vorm van een afgesloten, fijnmazig raster en de kenmerken van het plangebied kan het voorkomen van meer zeldzame en kritische soorten grondgebonden zoogdieren van §3.2 wn en §3.3 wn worden uitgesloten.

Vleermuizen

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende soorten vleermuizen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, laatvlieger, ingekorven vleermuis, meervleermuis en watervleermuis (alle §3.2 wn).

Gezien de ligging en de kenmerken van het plangebied is het waarschijnlijk dat er vliegactiviteit van vleermuizen zal zijn in het plangebied. Het plangebied en het omringende gebied zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Doordat in de omgeving voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar

blijft, heeft de voorgenomen ontwikkeling geen negatief effect tot gevolg ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen.

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen of holtebomen aanwezig die kunnen dienen als vleermuisverblijfplaats. De lijnvormige beplanting langs de perceelgrens en de weg kan mogelijk functioneren als vliegroute voor vleermuizen. Doordat deze beplanting behouden blijft zullen geen negatieve effecten optreden op mogelijke vliegroutes.

Effectbeoordeling

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt foerageergebied behouden.

De lijnvormige beplanting langs de perceelgrens en de weg kan mogelijk functioneren als vliegroute voor vleermuizen. Doordat deze beplanting behouden blijft zullen geen negatieve effecten optreden op mogelijke vliegroutes.

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van een aantal grondgebonden zoogdieren, zoals egel, ree, vos, algemene muizensoorten, konijn, haas, bunzing, hermelijn en wezel. Gezien de inrichting van het plangebied, vormen echter alleen de randen van het plangebied leefgebied voor de kleine marterachtigen. In het plangebied blijft de beplanting behouden en de directe omgeving blijft in ruime mate geschikt leefgebied voor deze soorten aanwezig. Zodoende treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van bunzing, wezel en hermelijn.

Mitigerende maatregelen

Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren egel, ree, vos, konijn, haas en algemene muizensoorten (§3.3 wn) geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

Indien bij de uitvoer van de werkzaamheden toch een eekhoornnest wordt aangetroffen dient als volgt te worden gehandeld. De eekhoorn is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soort gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor de bouw- en ontwikkelingssector van Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM.

Hierin is het volgende opgenomen bij de aanwezigheid van eekhoorn: wanneer vaste verblijfplaatsen van eekhoorn aanwezig zijn, dan worden deze

bomen en hun directe omgeving gespaard tot na het vertrek van de jongen (voortplantingsperiode van december tot juni).

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen of holtebomen aanwezig die kunnen dienen als vleermuisverblijfplaats.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten egel, ree, vos, konijn, haas en algemene muizensoorten (§3.3 wn) geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

Gezien de inrichting van het plangebied, vormen echter alleen de randen van het plangebied leefgebied voor bunzing, hermelijn en wezel; de beplanting langs de perceelgrens blijft behouden. In het plangebied en de directe omgeving blijft daarom in ruime mate geschikt leefgebied voor deze soorten aanwezig. Zodoende treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van deze soorten.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden en de lokale aard van de voorgenomen plannen, is uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op Natura 2000-gebieden.

Ten noorden grenst het plangebied aan gronden die behoren tot het NNN. De wezenlijke waarden en kenmerken rust, stilte en donkerte van het NNN kunnen mogelijk tijdens de werkzaamheden worden verstoord. Vanwege de tijdelijkheid van deze verstoring zal hierdoor geen significante aantasting plaatsvinden van deze waarden en kenmerken. In de gebruiksfase van één woning worden ook geen significante effecten verwacht op het NNN.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. In het plangebied en direct daar omheen blijft voldoende geschikt alternatief foerageer- en broedgebied aanwezig. De voorgenomen plannen hebben geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het foerageer- en broedgebied van vogels.

Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat negatieve effecten optreden ten aanzien van broedende vogels. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode voor het broedseizoen gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. In het plangebied zijn geen bomen met holtes waargenomen. Ook zijn geen gebouwen aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied kan derhalve worden uitgesloten. De lijnvormige beplanting langs de perceelgrens en de weg kan mogelijk functioneren als vliegroute voor vleermuizen. Doordat deze beplanting behouden blijft zullen geen negatieve effecten optreden op mogelijke vliegroutes.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten egel, ree, vos, konijn, haas en algemene muizensoorten (§3.3 wn) geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten. Voor bunzing, hermelijn en wezel geldt dat binnen het plangebied alleen de beplanting langs de randen van het perceel geschikt leefgebied vormen. In het plangebied blijft de beplanting langs de erfafscheiding behouden en de directe omgeving blijft in ruime mate geschikt leefgebied voor deze soorten.

aanwezig. Zodoende treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van deze soorten.

De amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker en de reptielsoort levendbarende hagedis gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied. Als gevolg van de voorgenomen plannen verdwijnt mogelijk een deel van het leefgebied van deze soorten. In het plangebied en de directe omgeving blijft in ruime mate geschikt leefgebied voor deze soorten behouden. Voor de amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende voor deze soorten niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Voor levendbarende hagedis geldt geen vrijstelling van de Wet natuurbescherming. De levendbarende hagedis is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soorten gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor de bouw- en ontwikkelsector van Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM.

Hierin is het volgende opgenomen bij de aanwezigheid van beschermde reptielen van de voormalige tabel 2 van de Flora- en faunawet:

- + Het uitvoeren van graafwerkzaamheden op locaties waar tabel-2 soorten reptielen voorkomen, vindt plaats in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soorten. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart.
- + Bij verwijderen van begroeiing in de periode 1 november – 15 maart, worden potentiële verblijfplaatsen in bladhopen en holen, ruimten onder boomstronken et cetera opgespoord en ongemoeid gelaten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	§3.3 wn	Landhabitat en voortplantingshabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	§3.3 wn	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Eekhoorn	§3.3 wn	Leefgebied en vaste verblijfplaatsen	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Bomen kappen buiten voortplantingsperiode (december t/m juni)
Levendbarende hagedis	§3.3 wn	Leefgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Uitvoeren van graafwerkzaamheden niet tussen 1 november – 15 maart. Bij verwijderen van begroeiing in de periode 1 november – 15 maart, potentiële verblijfplaatsen ongemoeid laten.
Vleermuizen	§3.2 wn	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 wn	Vliegrouete	Nee	-	-

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 wn (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen

6 Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Poelkikker Versie 2.0, december 2014
- + Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Heikikker Versie 2.0, december 2014.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 6 juni 2017
- + NNN: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>, 6 juni 2017
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.